

Výcvikový program v artefiletike:

Artefiletika ako preventívna sociálno – výchovná činnosť v škole

Záverečná práca

2021

Mgr. Janka Kiššová

CDR – Dobšina

Záverečnú prácu som realizovala s deťmi umiestnenými v CDR – Dobšina v samostatnej výchovnej skupine Žabiatka v Rožňave, kde pracujem.

Prvú aktivitu som zameraná na posilnenie pozitívnej klímy v skupine detí a vzájomnú spoluprácu medzi deťmi. Jedná sa o deti vo veku od 4 do 18 rokov veku.

Druhá aktivita je zameraná na prežívanie a sebaujedenie sa detí. Využila som techniku koláže a dokresľovania. Túto aktivitu som realizovala aj s deťmi susednej výchovnej skupiny. Tvorivú skupinku tvorili deti vo veku od 10 do 17 rokov veku.

Metodický postup artefiletickej aktivity

Názov artefiletickej aktivity: Naša fotogaléria

Téma: Artefiletika ako spôsob rozvoja prosociálnych kompetencií

Cieľ: Budovanie pozitívnej klímy v skupine prostredníctvom artefiletiky

- Sebaúcta, sebaaprijatie, sebadôvera
- Prosociálne správanie, tolerancia, vzájomná spolupráca

Veková kategória: od 4 – 18 rokov

Pomôcky: baliaci papier, výkres formátu A5, lepidlo na papier, farbičky, voskový pastel, fixky,

Priebeh činnosti:

- Rozhovor o spoločnom výlete do Bachledovej doliny,
 - O návšteve Chodníka korunami stromov,
 - O návšteve Kráľovstva lesov
 - Rozhovor o spoločne prežitých zážitkoch z výletu.
 - O tom čo sa komu páčilo, či nepáčilo.
 - Kto si čo zaujímavé všimol pri ceste lanovkou.
- Oboznámenie detí s postupom tvorby, s možnosťou použitia farbičiek, voskového pastel, ceruzky a vytvorenia vlastnej fotky z výletu na výkres formátu A5
- Po vytvorení vlastnej fotografie vytvoriť na baliaci papier „**NAŠU SPOLOČNÚ FOTOGALÉRIE**“
- Deti si ľubovoľne rozmiestnia vytvorené fotografie.
- Fotky prilepia na baliaci papier, následne môžu fotogalériu dotvoriť nápisom, dokresľovaním, dopisovaním.

Reflexia:

Deti po spoločnom výlete boli plné zážitkov. S radosťou rozprávali čo videli, čo zažili. Do samotnej tvorby sa pustili s veľkým zánietením nakoľko počas výletu staršie deti fotografovali s mobilmi. Menšie deti zo skupiny túto aktivitu tiež ochotne prijali a chceli sa vyrovnáť starším deťom v možnosti robiť si vlastné fotky. Menšie nezhody medzi deťmi nastali pri tvorení spoločnej fotogalérie. Otázka typu „Musia tam byť aj fotky malých detí, veď to sú len čmáranice“

Upozornenie pre deti – do našej fotogalérie majú byť umiestnené fotky všetkých detí „všetci spolu sme boli na výlete.“ Deti po tejto mojej poznámke viac nenamietali vytvorili priestor na umiestnenie kresieb aj malým deťom. Menšia hádka sa spustila, keď Kristián začal obrázky presúvať, chcel všetko organizovať, dirigovať.

Do tohto som zasiahla stopnutím detí.

„Kristián rozumiem, že to chceš urobiť čo najprecíznejšie podľa svojich predstáv. Pokús sa nechať priestor každému nech sa rozhodne kde si obrázok uloží.“

Lívia – „Teta nech nerozkazuje“

Kevin – „Skúsme to rozmiestniť tak ako sme išli za radom – lanovka, chodník korunami, tobogan, “

Julka – „Áno tak to urobme!“

Deti sa veľmi pekne dohodli na umiestnení fotiek, na dokreslení celej našej galérie. Touto úlohou dokresľovania deti poverili Líviu a Kevina. Slávka dostala za úlohu napísať nápis, Júlia dokresliť časti lanovky prechádzajúcej naprieč celou plochou papiera. Kristián popriliepaj jednotlivé fotky na baliaci papier. Matias vymaľoval stromy. Malé deti štvorročná Vaneska a Jožko jej šesťročný brat sa už nechceli dokončovacích prác zúčastniť – viac ich zlákali hračky. Deti po zavesení spoločného výtvoru boli hrdé na svoje spoločné dielo. Po príchode kolegov do práce sa nezabudli výtvorom pochváliť a popísať aj priebeh aktivity. Menšie deti len ukázali svoj obrázok.

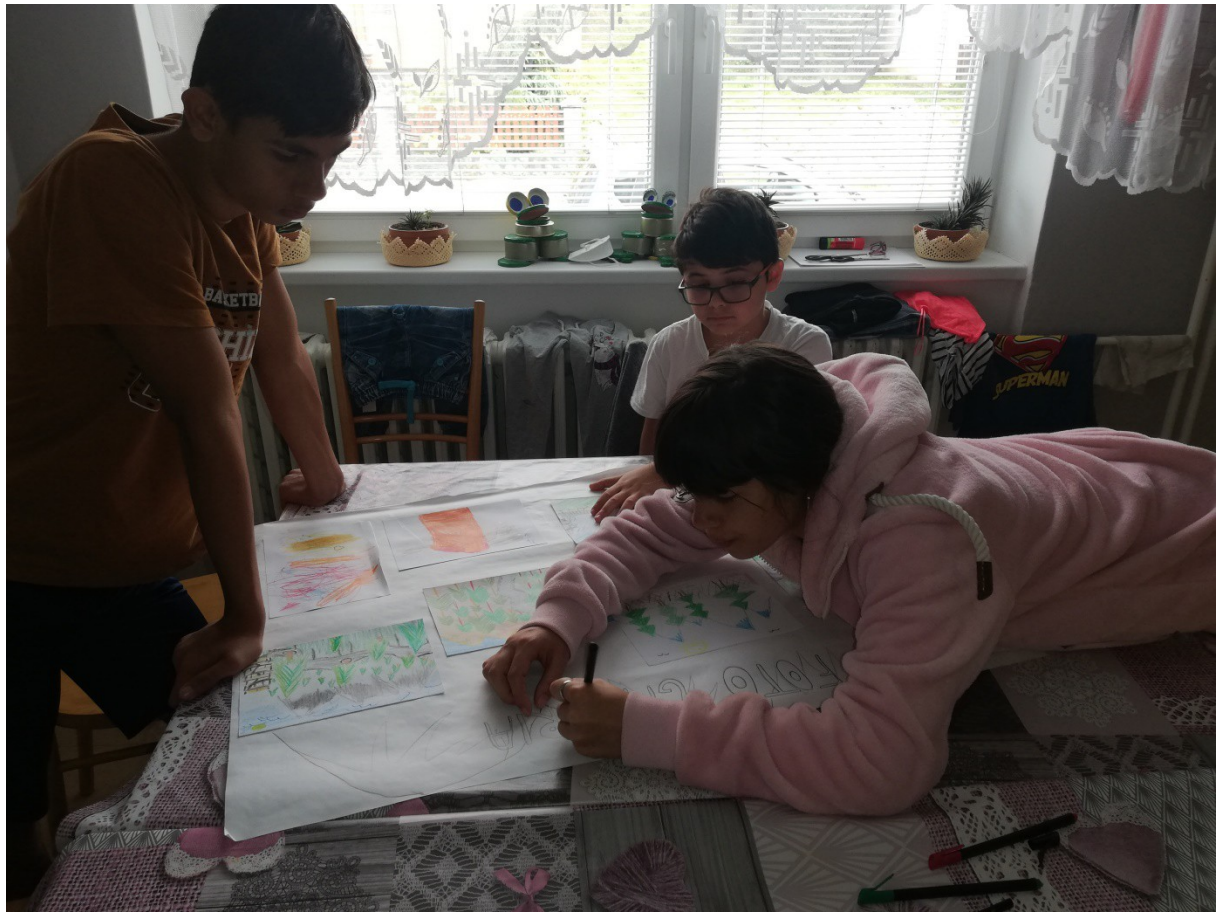
Aj táto artefietická aktivita prispela k vzájomnej spolupráci, tolerantnosti, vzájomnej dohode medzi deťmi našej skupiny. Nastavila zrkadlo Kristiánovi, ktorí chce byť sústavne v skupine detí dominantný, organizátor.

Artefiletická aktivita: **Zrúcanina hradu**

Pomôcky: výkres formátu A3, výstrižky zrúcanín hradov, výstrižky rôznych postáv, nožnice, lepidlo na papier, masťný pastel, ceruza, voskové pastely, farbičky

Priebeh činnosti:

- Spoločne si krátko porozprávame o tom čo je zrúcanina.
- Deti si ľubovoľne vyberajú z pripravených obrázkov zrúcanín hradov 1 obrázok. Z výstrižkov postavičiek si ľubovoľne vyberú 2 postavičky.
- Úlohou je dokresliť hrad podľa vlastnej fantázie, ako mohol vyzeráť v období, keď bol obývaný. Vo svojom obraze použiť aj výstrižok zrúcaniny.
- Vybrané postavičky umiestňujú deti na obrázku, prípadne k nim dokresľujú ďalšie.
- Deti rozmýšľajú – Ako hrad vyzeral? Kto v ňom býval? Kde sa hrad nachádzal?

Reflexia - otázky

Ako sa ti tvorilo s vybranými kresliacimi pomôckami?

Nemal si problém dokresliť už zrúcaný hrad?

Kde by sa nachádzal tvoj vlastný hrad?

Kto by v tvojom hrade spolu s tebou býval?

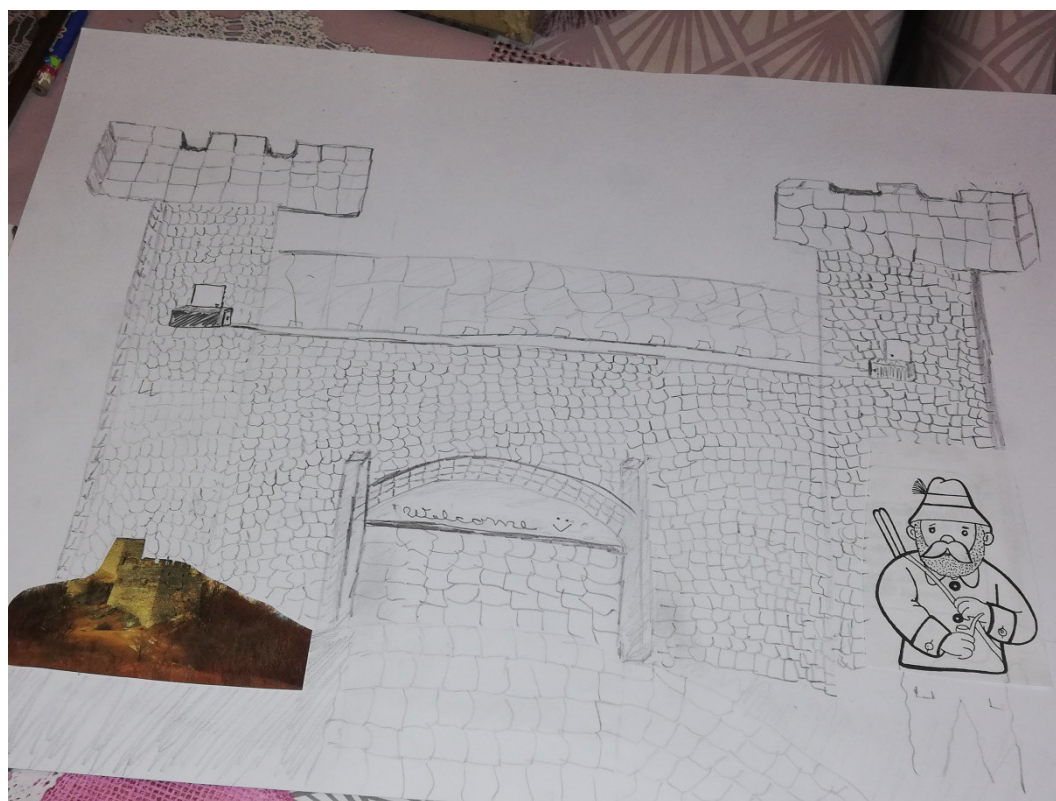
V ktorej časti hradu by si mal svoju izbu?

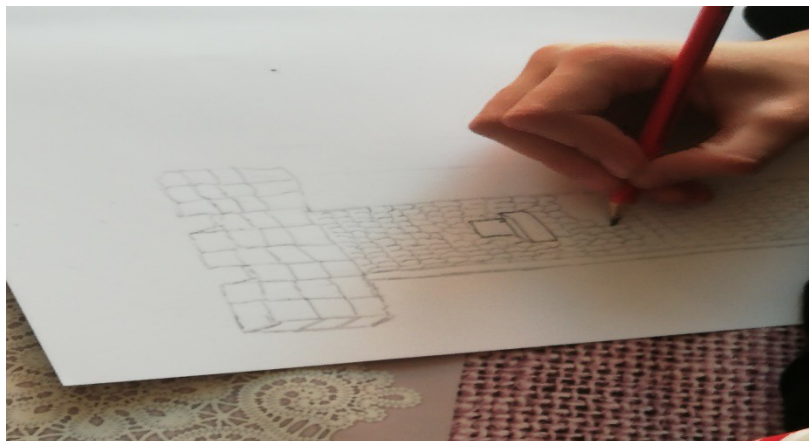
Čo by nesmeli chýbať v tvojom hrade?

Reflexia:

Deti aktivita trochu prekvapila, no po zamyslení sa začali ticho, sústredene pracovať. Po dokreslení sme si porozprávali o jednotlivých hradoch a zároveň odpovedali na kladené otázky.

Viktória (16.rokov) – „Môj hrad bude stáť na miernom kopci, aby som sa ľahko vedela dostať do školy. Bude ho strážiť SBS služba. Ja chcem mať izbu v ľavej veži, nech mám o všetkom dobrý prehľad. V druhej veži chcem mať knižnicu.“ Ty si si zvolila na kreslenie ceruzku. Ako sa ti kreslilo touto technikou? Nemala si chuť svoj hrad aj vymaľovať? „Ja som to tak chcela, inak by sme nevideli z akých skál je postavený.“

Júlia (14.rokov) – Zvolila si si na kreslenie suchý pastel, ako sa ti pracovalo?
„Veľmi dobre, pekne sa dá prstom rozmazávať a ja chcem svoj hrad mať pekný, veselý. „Môj hrad bude blízko dediny a blízko ovocného sadu s jablkami a čerešňami. Budem v ňom bývať ja a moje 3 sestry so svojimi deťmi. Mamu tam v žiadnom prípade nechcem. Chcem mať tam veľa, veľa služobníctva. Chcem tam aj stráž, nech tam nepustia moju mamu. Chcem tam mať obrovskú kúpeľňu, kde stále tečie teplá voda.“

Matias (7.rokov) – „Ja chcem mať hrad pri potoku a za potokom nech je obchod s potravinami. Sluhov nemusím mať veľa, len tak akurát. Chcem tam bývať s kamarátom.“ Na otázku: A čo tvoje sestry tie by nemohli bývať s tebou? Odpovedal „nie ja ich tam nechcem, oni sa stále hádajú. V mojom hrade bude ticho, pokoj a čisto. Musí tam byť električka, voda a telka. Teta, ale vy môžete prísť na návštevu.“

Slávka (12.rokov) – „Ja chcem, aby môj hrad stál ďaleko v lese, kde by nemohol hocikto prísť. Chcem bývať sama, sestra ma môže prísť navštíviť.“ Nebála by si sa vlkov? “ Nie, dakto by ma ochránil. Musí tam byť signál aj WIFI.“ Pustila by si občas niekoho na návštevu ak by šiel okolo? „Neviem to si ešte rozmyslím, možno hej“ Ako sa ti kreslilo? „Veľmi dobre, bolo tu ticho. Ja som to chcela.“

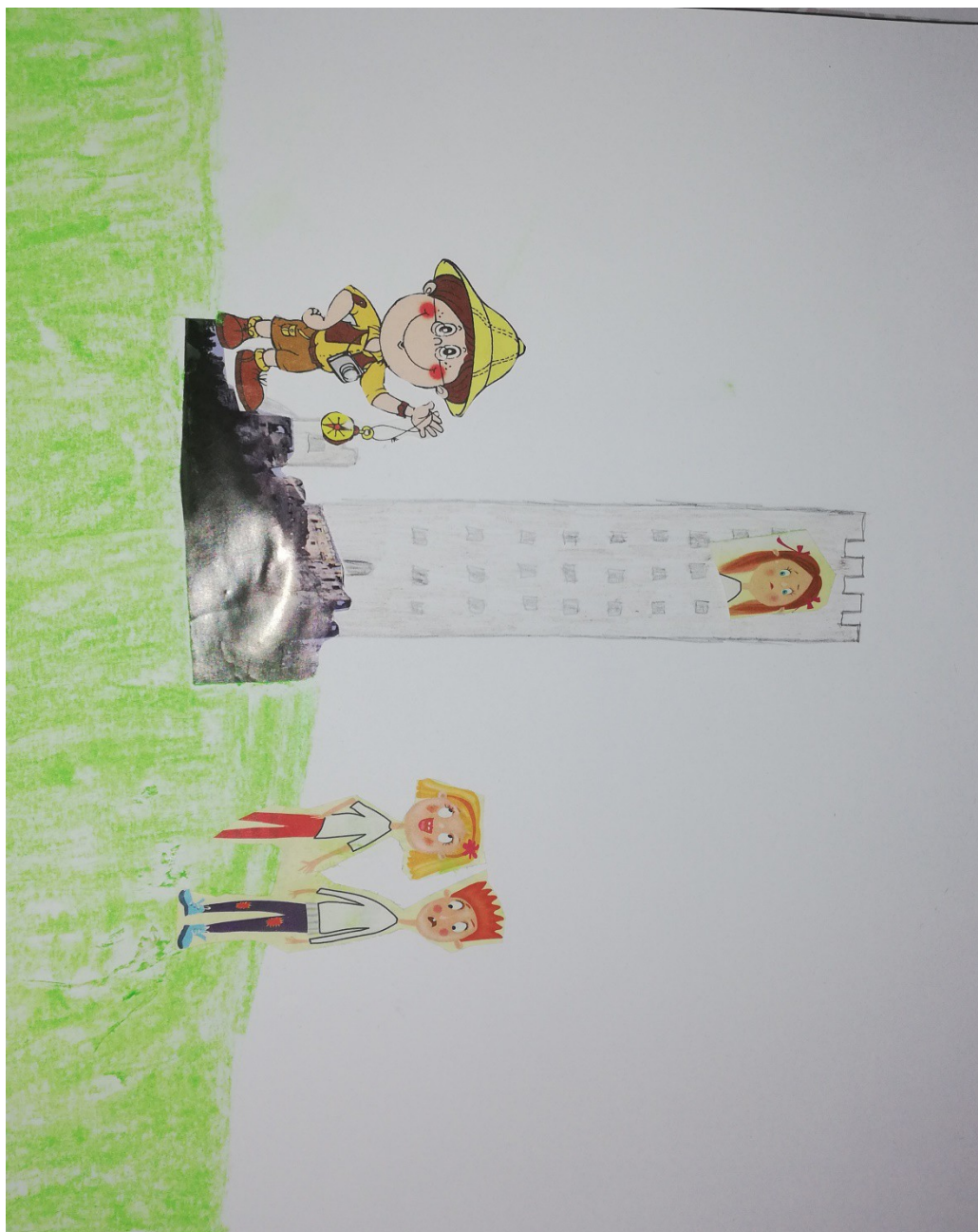
Lívia (15.rokov) – „Ja vôbec nechcem žiadnych sluhov.“ No to budeš všetko robiť sama? „Radšej sama ako, keď urobia zle a ja budem musieť robiť znova. Môj hrad bude stáť na vršku, ja chcem mať izbu rovno nad vstupnou bránou – nech vidím kto prichádza. Musím mať v ňom veľkú špajzu, kúpeľňu, parádnú - modernú kuchyňu.“

Alexandra (10.rokov) – dievča maďarskej národnosti, so skomolenou výslovnosťou „Ja chcem hrad pri ceste, nech sú tam strážcovia, nech je tam ticho a pokoj.“

Simona (15.rokov) – Nechcela veľmi komunikovať. Na otázky odpovedala potichu, jednoslovné. Prácu mala rýchlo urobiť, sedela a pozorovala ostatné deti. Počas rozhovoru všetky deti pozorne počúvala. Kde by stál tvoj hrad? „V strede veľkej lúky.“ Kde by si chcela mať svoju izbu? „Celkom hore.“ Ako sa ti kreslilo? „Dobre“ Pustila by si niekoho do svojho hradu? „Možno turistov, na krátko.“

Zhodnotenie:

Zvolená aktivita mi dovolila pozorovať deti pri ich tvorivej činnosti. Dôležité pre mňa boli rozhovory s deťmi, nie len ich odpovede na moje otázky ale aj ich otázky navzájom. Lívia sestre Slávke „A to ani ja nemám prísť na návštevu?“ Slávka „a načo?“ Podobných otázok pribúdalo. Všetko však v pokojnej, tvorivej atmosfére. Aktivitu určite zopakujem aj s deťmi inej vekovej kategórie.

